

СУТЬ І ЗНАЧЕННЯ АПЕЛЯЦІЙНОГО ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ І УХВАЛ СУДУ ПЕРШОЇ ІНСТАНЦІЇ

Маньківська О.Б., студент магістратури ННПП НАВС

Науковий керівник: к.ю.н., професор кафедри цивільно - правових дисциплін ННПП НАВС **Гопанчук В.С.**

Законність та обґрунтованість рішень і ухвал суду першої інстанції в цивільному судочинстві України забезпечується системою численних процесуальних гарантій - принципами цивільного процесуального права; участю в цивільному процесі прокурора, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, фізичних та юридичних осіб, які від свого імені можуть звертатися до суду із заявами на захист прав, свобод та інтересів інших осіб.

Однак зазначених гарантій недостатньо. Як свідчить практика суди через суб'єктивні (некомпетентність, неухважність, спрощений підхід, тощо) й об'єктивні (складність правовідносин, спір з яких розглядається, численність співучасників та ін.) причини постановляють рішення, які не відповідають обставинам справи або нормам матеріального права, котрі регулюють спірні правовідносини сторін, та нормам процесуального права.

За таких обставин необхідно мати додаткові гарантії захисту прав і свобод заінтересованих громадян, прав організацій, держави та публічних інтересів і забезпечення законності і обґрунтованості судових рішень і ухвал. В їх складі визначальна роль належить апеляційному провадженню - апеляційному оскарженні та перевірці рішень і ухвал суду першої інстанції, які не набрали законної сили (статті 28 9-318 ЦПК).

Апеляційне оскарження і перевірка рішень і ухвал суду першої інстанції, що не набрали чинності (законної сили) як процесуальна гарантія захисту прав і охоронюваних законом інтересів сторін, інших осіб, які брали участь у розгляді справ і зміцнення законності і виконання завдань цивільного судочинства досягається реалізацією ними права на оскарження судових актів і перевіркою судом апеляційної інстанції їх законності і обґрунтованості шляхом повторного розгляду справи (перевирішення), з можливістю встановлювати нові факти, досліджувати нові докази, а також докази, які досліджувалися судом першої інстанції з порушенням встановленого порядку. Отже, при апеляційному оскарженні заінтересовані сторони і інша особа, яка бере участь у справі, і вважає винесене судом першої інстанції рішення, ухвалу незаконними і необґрунтованими, переносить до апеляційної інстанції справу на новий (повторний) розгляд та перевірку такого рішення.

Суть апеляції полягає в новому (повторному) розгляді і перевирішенні справи судом апеляційної інстанції. Таким чином, апеляційне оскарження і перевірка рішень і ухвал суду першої інстанції забезпечує їх законність і обґрунтованість, захист прав, свобод та інтересів осіб, які брали участь у справі, а також публічних інтересів.

Водночас апеляційне провадження є однією з форм що забезпечує однакове застосування судами законів при вирішенні цивільних справ. Розгляд справ за апеляційними скаргами дозволяє виправляти помилки судів першої інстанції і спрямовувати їх роботу, забезпечуючи пр авильний і однаковий підхід до застосування норм матеріального і процесуального права, а також має превентивний характер - попереджає порушення норм права громадянами, організаціями, посадовими і службовими особами.